

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1980-1981

11 DECEMBER 1980

WETSONTWERP

met betrekking tot de dotaties voor het jaar 1981
van het Gemeentefonds en van het Fonds der
provinciën

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN,
DE ALGEMENE ZAKEN
EN HET OPENBAAR AMBT⁽¹⁾ UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DESUTTER

DAMES EN HEREN,

Met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van haar begrotingsbeleid was de Regering genoodzaakt het gemiddelde groeipercentage van de Rijksbegroting toe te passen op de dotaties voor het Gemeentefonds en voor het Fonds der provinciën.

De dotaties worden, voor 1981, vastgesteld op 57 049 800 000 frank voor het Gemeentefonds en op 6 957 200 000 frank voor het Fonds der provinciën. Die bedragen vertegenwoordigen in vergelijking met de dotaties voor 1980 een vermeerdering met respectievelijk 4 029 500 000 frank en 491 400 000 frank.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Delhaye.

A. — Leden : de heren Breyne, Robert Devos, Desutter, Gheysen, Jérôme, André Rutten, Suykerbuyk, Thys, Vankeirsbilck, Willems. — Boel, Delhaye, Hurez, Leburton, Onkelinx, Sleeckx, Temmerman. — Bertouille, De Winter, Evers, Pans. — Nols. — De Beul.

B. — Plaatsvervangers : de heer Cardoen, Me Demeulenaere-Dewilde, Mej. De Weweire, de heren Henckens, Hiance, Lenssens, Marchal, Otte, van de Put, Van Rompaey, Verroken. — Laridon, Leclercq, Mangelschots, Moock, Perdieu, Ramaekers, Van Der Niepen, Van Gompel. — Albert Claes, Defraigne, De Grève, Louis Michel, Taelman. — Me Banneux, de heren Fiévez. — Gabriels, Van Biervliet.

Zie :

684 (1980-1981) :

— N° 1 : Wetsontwerp.
— N° 2 : Amendementen.

Chambre des Représentants

SESSION 1980-1981

11 DECEMBRE 1980

PROJET DE LOI

relatif aux dotations, pour l'année 1981,
du Fonds des communes
et du Fonds des provinces

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION DE L'INTERIEUR,
DES AFFAIRES GENERALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE⁽¹⁾
PAR M. DESUTTER

MESDAMES, MESSIEURS,

Pour atteindre les objectifs de sa politique budgétaire, le Gouvernement a été amené à appliquer le taux de croissance moyen du budget de l'Etat aux dotations du Fonds des communes et du Fonds des provinces.

Celles-ci sont fixées, pour 1981, à 57 049 800 000 francs pour le Fonds des communes et à 6 957 200 000 francs pour le Fonds des provinces. Ces montants représentent, par rapport aux dotations de 1980, respectivement une majoration de 4 029 500 000 francs et de 491 400 000 francs.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Delhaye.

A. — Membres : MM. Breyne, Robert Devos, Desutter, Gheysen, Jérôme, André Rutten, Suykerbuyk, Thys, Vankeirsbilck, Willems. — Boel, Delhaye, Hurez, Leburton, Onkelinx, Sleeckx, Temmerman. — Bertouille, De Winter, Evers, Pans. — Nols. — De Beul.

B. — Suppléants : M. Cardoen, Me Demeulenaere-Dewilde, Mme De Weweire, MM. Henckens, Hiance, Lenssens, Marchal, Otte, van de Put, Van Rompaey, Verroken. — Laridon, Leclercq, Mangelschots, Moock, Perdieu, Ramaekers, Van Der Niepen, Van Gompel. — Albert Claes, Defraigne, De Grève, Louis Michel, Taelman. — Me Banneux, MM. Fiévez. — Gabriels, Van Biervliet.

Voir :

684 (1980-1981) :

— N° 1 : Projet de loi.
— N° 2 : Amendements.

In geval van stijging van het indexcijfer der consumptieprijsen boven de ramingen, zullen de sommen nodig ter aanvulling van de dotaties afgenoem worden van de indexprovisie welke op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor het begrotingsjaar 1981 is uitgetrokken.

Verscheidene leden verheugen zich erover dat de dotaties voor het Gemeentefonds en voor het Fonds der provinciën t.o.v. de dienstjaren 1979 en 1980 met 7,6 % aangroeien. Zij oordelen nochtans dat de bepalingen van de wet van 5 januari 1976 betreffende het Gemeentefonds en het Fonds der provinciën streng zouden moeten worden toegepast. Indien men de wetgeving van 1976 toepaste, zou de dotaat van het Gemeentefonds voor 1981 immers 69,570 miljard bedragen. De afwijking waarin bij dit ontwerp wordt voorzien, vermindert de wettelijke dotaat derhalve met 12,520 miljard.

Inzake het Fonds der provinciën zij aangestipt dat de wettelijke dotaat 8,464 miljard zou belopen, terwijl het ontwerp in een vermindering met 1,527 miljard voorziet.

Ten slotte zullen, gelet op de volledige regionalisering van het Gemeentefonds in 1981, de volgende verdeelsleutels tussen de gewesten gehanteerd worden :

- 52,39 % voor Vlaanderen;
- 39,33 % voor Wallonië;
- 8,28 % voor Brussel.

Tijdens een uitvoerige gedachtenwisseling met de Minister wijzen de leden op de talrijke problemen die rijzen in verband met de gemeentefinanciën.

Zij wensen een herziening van het systeem volgens hetwelk het aandeel van de gemeenten in de ontvangsten van de Staat uit de personenbelasting thans wordt ingeschreven op de post « ontvangsten » van de gemeentebegroting. Deze post wordt daardoor immers vaak overschat. Het vraagstuk van de aflossing van uitgaven, die in de loop van het dienstjaar zijn gedaan, komt eveneens ter sprake.

Verscheidene leden wijzen op de moeilijke financiële toestand van verscheidene gemeenten van de Brusselse agglomeratie. Met aandrang wordt aan de Minister gevraagd becijferde tabellen voor te leggen, die de financiële toestand van de gemeenten in de verschillende gewesten duidelijk maken, waarbij een onderscheid dient te worden gemaakt tussen de grote steden en de overige gemeenten.

Ten slotte heeft de Staat aan de gemeenten nieuwe, uiterst zware uitgaven opgelegd zoals de O.C.M.W.'s en de schuldenlast van de ziekenhuizen. Ook de invoering van de B.T.W. heeft nieuwe financiële verplichtingen op de schouders van de gemeenten gelegd.

Het antwoord op die vragen zal worden opgenomen in een bijlage die later zal worden rondgedeeld.

Verscheidene leden spreken echter de wens uit dat de commissie een grondige besprekking wijdt aan de financiële betrekkingen tussen de Staat en de ondergeschikte besturen. De Minister is het daar volledig mee eens.

De materies die niet onder de bevoegdheid van de Minister van Binnenlandse Zaken vallen, zouden in het bijzijn van de bevoegde ministers moeten worden onderzocht. Overigens zij dienaangaande onderstreept dat de verdeling van het Gemeentefonds over de verschillende gewesten de aanwezigheid bij die besprekking vergt van de ministers van de gewesten en van de gemeenschappen.

De amendementen van de heer Levaux (*Stuk n° 684/2*) zijn laattijdig rondgedeeld. Zij zullen dan ook in openbare vergadering worden besproken.

De artikelen 1 tot 3 en het gehele wetsontwerp worden aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

*De Rapporteur,
E. DESUTTER.*

*De Voorzitter,
J. DELHAYE.*

En cas de hausse de l'indice des prix à la consommation, au-delà des prévisions, les sommes nécessaires pour compléter les dotations seront prélevées sur la provision index inscrite au budget du Ministère de l'Intérieur pour l'année budgétaire 1981.

Plusieurs membres se réjouissent de ce que les dotations des Fonds des communes et des provinces, soient affectées d'une croissance de 7,6 % par rapport aux exercices de 1979 et de 1980. Toutefois, ils estiment que les dispositions de la loi du 5 janvier 1976 relatives au Fonds des communes et au Fonds des provinces devraient être appliquées de manière stricte. En effet, si l'on appliquait la législation de 1976, la dotation des Fonds des communes serait pour 1981 de 69,570 milliards. La dérogation du présent projet diminue donc de 12,520 milliards la dotation légale.

Quant au Fonds des provinces, la dotation légale serait de 8,464 milliards, alors que par le projet une réduction de 1,257 milliard lui est appliquée.

Enfin, le Fonds de communes, étant entièrement régionalisé en 1981, les clés de répartition entre les régions sont les suivantes :

- 52,39 % pour la Flandre;
- 39,33 % pour la Wallonie;
- 8,28 % pour Bruxelles.

De nombreux problèmes relatifs aux finances communales sont soulevés par les membres de la Commission, au cours d'un large échange de vues avec le Ministre.

Le voeu est émis de revoir le système d'inscription aux recettes du budget de la quote-part des communes dans les recettes de l'Etat provenant de l'impôt sur les personnes physiques. Cette inscription surévalue souvent les recettes. Le problème de l'amortissement de dépenses contractées en cours d'exercice est également abordé.

Plusieurs membres attirent l'attention sur la situation financière difficile que connaissent plusieurs communes de l'agglomération bruxelloise. Il est demandé instamment au Ministre de fournir des tableaux chiffrés, reflétant la situation financière des communes des différentes régions, tout en précisant qu'il faut distinguer dans cette matière les grandes villes des autres communes.

Enfin, l'Etat a créé de nouvelles charges très lourdes pour les communes telles que les C.P.A.S. et la charge du déficit des hôpitaux. La création de la T.V.A., elle aussi, a provoqué de nouvelles obligations financières à charge des communes.

La réponse à ces questions fera l'objet d'une annexe qui sera distribuée ultérieurement.

Plusieurs membres souhaitent que la commission procède à un débat fondamental sur les relations financières entre l'Etat et les pouvoirs subordonnés; le Ministre marque son accord à ce sujet.

Les matières qui ne relèvent pas de la compétence du Ministre de l'Intérieur devraient être examinées en présence des ministres compétents. Il convient d'ailleurs de souligner à ce propos que la répartition du Fonds des communes entre les régions appelle la présence à ce débat des ministres régionaux et communautaires.

Les amendements de M. Levaux (*Doc. n° 684/2*) ayant été distribués tardivement, ceux-ci seront examinés en séance publique.

Les articles 1 à 3 ainsi que l'ensemble du projet de loi sont adoptés par 11 voix contre 3.

*Le Rapporteur,
E. DESUTTER.*

*Le Président,
J. DELHAYE.*

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1980-1981

11 DECEMBER 1980

WETSONTWERP

met betrekking tot de dotaties voor het jaar 1981
van het Gemeentefonds en van het Fonds der
provinciën

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN,
DE ALGEMENE ZAKEN
EN HET OPENBAAR AMBT UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DESUTTER

BIJLAGE

1. Evolutie van de malis der met een tekort sluitende gemeentebegrotingen voor en na de samenvoeging van gemeenten per 1 januari 1977.

Gewone begroting, met inbegrip van de vorige dienstjaren, uitgezonderd voor de steden Antwerpen en Luik.

Voor deze beide steden werd enkel het tekort van het eigen dienstjaar vermeld aangezien dat van de vorige dienstjaren geconsolideerd werd door de opbrengst van openbare leningsuitgiften.

(Bedragen in 1 000 frank.)

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1980-1981

11 DECEMBRE 1980

PROJET DE LOI

relatif aux dotations, pour l'année 1981,
du Fonds des communes
et du Fonds des provinces

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION DE L'INTERIEUR,
DES AFFAIRES GENERALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE
PAR M. DESUTTER

ANNEXE

1. Evolution des malis des budgets communaux qui se clôturent par un déficit avant et après la fusion des communes du 1er janvier 1977.

Budgets ordinaires, en ce compris les exercices antérieurs, excepté pour les villes d'Anvers et de Liège.

Pour ces deux villes, est mentionné seulement le déficit de l'exercice propre, celui des exercices antérieurs étant couvert par le produit des émissions publiques.

(Montants en 1 000 francs.)

	1976	1977	1979	1980	
Vlaamse Gewest (zonder de stad Antwerpen)	2 190 694	2 213 968	2 213 343	1 958 878	Région flamande, sans la ville d'Anvers.
Stad Antwerpen	2 694 098	3 245 253	3 934 075	3 980 218	Ville d'Anvers.
Volledig Vlaamse Gewest	4 884 792	5 459 221	6 147 418	5 939 096	Total Région flamande.
Waalse Gewest (zonder de stad Luik)	5 304 055	2 448 465	3 984 666	4 446 319	Région wallonne, sans la ville de Liège.
Stad Luik	1 947 546	2 712 478	3 558 050	4 319 057	Ville de Liège.
Volledig Waalse Gewest	7 251 601	5 160 943	7 542 716	8 765 376	Total Région wallonne.
Brusselse Gewest	3 096 344	3 030 113	6 843 565	7 361 309	Région bruxelloise.
Het Rijk	15 232 787	13 650 277 ^(*)	20 533 699	22 065 781	Le Royaume.

(*) Onder invloed van de consolidatieleningen toegestaan aan de samengevoegde gemeenten en aan de gemeenten van het Brusselse Gewest.

Zie :

684 (1980-1981) :

- N° 1: Wetsontwerp.
- N° 2: Amendementen.

(*) En raison de l'indice des emprunts de consolidation contractés par les communes fusionnées et les communes de la Région bruxelloise.

Voir :

684 (1980-1981) :

- N° 1: Projet de loi.
- N° 2: Amendements.

2. Gesubsidieerde openbare werken der gemeenten.

Het totaal bedrag der door de gemeenten in dit verband ontvangen toelagen is op het departement enkel beschikbaar voor het jaar 1978.

Inderdaad, de desbetreffende detailgegevens werden voordien niet opgenomen in het computerbestand, terwijl voor het jaar 1979 de « input » niet beëindigd is.

Voor het jaar 1978 belopen de toelagen als volgt :

— Vlaamse Gewest ... ... F	3 768 511 065
— Waalse Gewest ... ... F	2 875 679 713
— Brusselse Gewest ... ... F	406 354 891
Het Rijk ... ... F	7 050 545 669

3. Aandeel van de gemeenten behorend tot het Duitse taalgebied in het deel van het Gemeentefonds dat aan het Waalse Gewest toevalt :

1980 : 1,569 %.

4. Vereffeningssdata van de voorschotten verleend op de verdeling van het Gemeentefonds 1980 :

	1 ^{ste} kwartaal 1 ^{er} trimestre	2 ^e kwartaal 2 ^e trimestre	3 ^e kwartaal 3 ^e trimestre	4 ^o kwartaal 4 ^e trimestre (saldo) (solde)	
Vlaamse Gewest :					Région flamande :
— Antwerpen en Gent	5.2.1980	2.4.1980	7.7.1980	7.11.1980	— Anvers et Gand.
— Andere gemeenten	22.2.1980	2.4.1980	7.7.1980	7.11.1980	— Autres communes.
Waalse Gewest	3.3.1980	2.4.1980	7.7.1980	7.11.1980	Région wallonne.
Brusselse Gewest	29.4.1980	29.4.1980	7.7.1980	(¹)	Région bruxelloise.

(¹) De vereffening hangt af van de verdeelsleutel van het Bijzonder Fonds voor maatschappelijk welzijn van het Brusselse Gewest.

Op 10 december 1980 werd door het Ministercomité van het Brusselse Gewest enkel de beslissing medegedeeld houdende vaststelling van het percentage van het aandeel in het Gemeentefonds van het Brusselse Gewest toe te kennen aan het Bijzonder Fonds voor maatschappelijk welzijn.

2. Travaux publics subsidiés des communes.

Le montant total des subsides obtenus par les communes est, au niveau de mon département, uniquement disponible pour l'année 1978.

En effet, les données détaillées n'ont pas été reprises antérieurement, dans le fichier informatique tandis que, pour l'année 1979, l'incorporation des données n'est pas terminée.

Pour l'année 1978, les subsides s'élèvent :

— Région flamande	F	3 768 511 065
— Région wallonne	F	2 875 679 713
— Région bruxelloise	F	406 354 891

Le Royaume ... ... F 7 050 545 669

3. Participation des communes appartenant à la région de langue allemande dans la part du Fonds des communes revenant à la Région wallonne :

1980 : 1,569 %.

4. Dates de liquidation des avances accordées sur la répartition du Fonds des communes de 1980.

(¹) La liquidation dépend de la clé de répartition du Fonds spécial de l'aide sociale de la Région bruxelloise.

Seule a été communiquée, le 10 décembre 1980, la décision du Comité ministériel de la Région bruxelloise fixant le pourcentage de la part du Fonds des communes revenant à la Région bruxelloise à attribuer au Fonds spécial de l'aide sociale.